بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

ﷺ ﷺ
ﷺ

ﷺ ﷺ ﷺ

- ﷺ: 2024/HC-B12/62
- ﷺ: ﷺ ﷺ
- ﷺ: ﷺ/ﷺ.ﷺ، ﷺ
- ﷺ: ﷺ ﷺ.

ﷺ ﷺ ﷺ:

ﷺ ﷺ

ﷺ ﷺ

ﷺ ﷺ

ﷺ: 24 ﷺ 1446
25 ﷺ 2024

ނަތީޖާ ދިނުމަށް ތަކުރާރުކުރެވުނު ތާރީޚާއި ގަޑި: 16 ޖުމާދަލްއާޚިރާ 1446 / 17 ޑިސެމްބަރ 2024

ތިލަވައި ގަންނަ ގޮތް:

- **ނަންބަރ:** 49/P2C/2024
- **ކޭހާ ގޮތް:** ގުދަނުގައި ހުންނަ ތަކެތި ވިއްކައިގެން ކަނޑައެޅިފައި ނުވާ
- **ފައިދާ:** ހައިދަ ދިނުން ބަލައިގެންނެވުން
- **ފާސްކުރި ތާރީޚް:** 05 ފެބްރުއަރީ 2024
- **ނަތީޖާ ދިނުން:** 28 ފެބްރުއަރީ 2024

ތިލަވައި ގަންނަ ފަރާތް

ކުންފުނީގެ ނަން: ދިވެހި ބަންދަރު / ދިވެހިރާއްޖެ، ކ.ގ.ކ

ތިލަވައި ގަންނަ ފަރާތުގެ ވަކީލު

ކުންފުނީގެ ނަން:

ވަކީލުގެ ނަން: ގުދަނުގައި ހުންނަ ތަކެތި ވިއްކައިގެން ކަނޑައެޅިފައި ނުވާ

ވަކީލުގެ ނަން: ގުދަނުގައި ހުންނަ ތަކެތި ވިއްކައިގެން ކަނޑައެޅިފައި ނުވާ

ކަނޑައެޅުމުގެ ގޮތުގައި ގެނެވޭ ދަ - ތަކެތި ގުދަނުގައި ބަހައްޓާ ދުވަސް - ގާތްގަނޑަށް 60 ވަނަ ދުވަހާ - ކުންފުނީ ތަކެތި ފެނުމަށް ހުއްދަ ދިނުމާ ދެމެހެއްޓުން - ކުންފުނީ ތަކެތި ވިއްކައިގެން ހޯދާ ފައިދާ ތަކެތި ގެނެވުނު ބިލްތަކުގައި ބަޔާންކޮށްފައި ހުންނަ ތަކެތި ގުދަނުގައި ހުންނަ ތަކެތި - ތަކެތި ތިލަވައި ގަންނަ ގޮތް.

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒުގެ ރައުޔު

މައްސަލައިގެ ތަފާޞީލު:

1. މިއީ، ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީ ވިލިނގިލީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 49/P2C/2024 ދަޢުވާއާގެ ނިންމުން ނިންމުމުގައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު:17/2011 (މަސްތޫރާތަކާއި އެކި ބާވަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 36 ވަނަ މާއްދާ މާނަ ކޮށްފައިވާ ޤާނޫނު ނަންބަރު:4/2011 (ޤާނޫނުކުރުމުގެ ހަމަތައް ބަޔާންކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 17 ވަނަ މާއްދާއާ ހިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ، އެނިންމުން އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން (މީގެފަހުން "ޕްރޮސިކިއުޝަން" ނުވަތަ "ދައުލަތް" ނުވަތަ "އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް") ހައިކޯޓުގެ ރަޖިސްޓަރަށް ހުށަހެޅުމުން ބަލައިގަތް އިސްތިއުނާފެކެވެ. މި އިސްތިއުނާފުގައި އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތަކީ ގއ.ވިލިނގިލި، އަލިވިލާގެ މުޙައްމަދު ޙުސައިން[1] (މީގެފަހުން "އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތް" ނުވަތަ "މުޙައްމަދު ޙުސައިން")އެވެ.

މައްސަލައިގައި ކަށިގާފައިވާގޮތް:

2. މުޙައްމަދު ޙުސައިންގެ މައްޗަށް ޖެހުމާ ދިން ބޭނުން ކުރުމުގެ ކުށުގެ ތުހުމަތު ކުރުމާއި، އެކަން ތަޙްޤީޤުކުރެވުނު، ޤާނޫނު ނަންބަރު:17/2011 (މަސްތޫރާތަކާއި އެކި ބާވަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 114 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި 136 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށް، 114 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން މުޙައްމަދު ޙުސައިންގެ މައްޗަށް ޖެހުމާދިން ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާ ގއ.ވިލިނގިލި ކޯޓުގައި އުފުލިއެވެ.

3. މުޙައްމަދު ޙުސައިން ވަނީ މި ދަޢުވާއަށް ޝަރީޢަތުގައި އިޢުތިރާފުވެފައެވެ. މުޙައްމަދު ޙުސައިން މި ދަޢުވާއަށް އިޢުތިރާފުވިކަމަށް، ހައިކޯޓުގެ ރައިސްތަކުގައި މުޙައްމަދު ޙުސައިނަށް ތަޙްޤީޤު ގޮތަށް ކުރިއަށްގެންދާ

[1] ދރކ ނަންބަރު A309226

ޖިނާޢީ ޤާނޫނުތަކުގެ އިސްތިއުނާފީ މައްސަލަތައް އޮތުމުން، މުޙައްމަދު ޙުސައިނުގެ މައްޗަށް ހުކުމްކުރެވިފައިވާ ޤައިދީން ބަންދުން ކުރުމުގެ މައްސަލައިގެ އިރުޝާދު ބާބު ޖެހަވު ކޯޓަށް ނުކުރަކަން ޕްރޮސިކިއުޝަނުން ބަޔާން ކުރެއްވި.

4. މުޙައްމަދު ޙުސައިނުގެ މައްޗަށް އިސްތިއުނާފު ރައްދުކުރަން ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ޖިނާޢީ ކޯޓުގެ މައްސަލައިގައި، ދަށު ކޯޓުން ސާބިތުކުރެވުނު ނިމިފައިވާ މައްސަލައިގައި ކުރެވިފައިވާ މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާން ކުރާ ފަދަ ކުށެއްގެ ދަށުން އުފުލިފައިވާ މިހާރު މުޙައްމަދު ޙުސައިން ނުވާތީ ކަމަށް ބުނެ، މުޙައްމަދު ޙުސައިނުގެ މައްޗަށް ހުކުމްކުރައިވާ ޤައިދީން ބަންދުންކުރުމުގެ ކުރެގެ ދަށުން ބަލާފައިވާ އިޖުރާއާތު ގއ.ވިލިނގިލީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު ދަށު ކޯޓުން ކަނޑައަޅައި މައްސަލަ އެކޯޓުން ބަލަންކުރިއެވެ. ޕްރޮސިކިއުޝަނުން އިސްތިއުނާފު ކުރެއްވި މިނިންވުމެވެ.

ދަށު ކޯޓުގެ ޙުކުމް:

5. ގއ.ވިލިނގިލީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު ޤަޟިއްޔާގައި ޙުކުމް ކުރައްވާފައިވަނީ؛

"ދުންފަރު، އިސްތިޢުދާ ކަނޑަކަން އުފެދިއަށް ހުރުމާއިން ދަރުމަވެރިކަން ގއ.ވިލިނގިލި/އަރިވިލާގެ މުޙައްމަދު ޙުސައިނު (އައި.ޑީ.ކާޑު ނަންބަރު:A309226)ގެ މައްޗަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011(މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 136 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާ ގުޅިގެން، އެޤާނޫނުގެ 114 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ދަށުން ކުށަ ޤައިދީން ބަންދުންކުރުމުގެ ކުރެގެ މިއަދާ ބަލައިގެ އިޖުރާއާތު މިކޯޓުން ސާބިތުވާތީ ނުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި ޙުކުމް ކުރީމެވެ."

އިސްތިއުނާފީ ދަޢުވާ:

6. ގއ.ވިލިނގިލީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 49/P2C/2024 ޤަޟިއްޔާގައި ނިންމަވާފައިވާ ޙުކުމަށް ޢުޒުރުކަމަށް ބުނެ، އެ ނިންމުން އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ޕްރޮސިކިއުޝަނުން ހުށަހަޅާ 01 (އެކެއް) ނުކުތާ އަކީ.

އެނުކުތާއަކީ؛

6.1. ހުކުމް އަޕީލް އުފުލުއްވީ ވިލިނގިލީ ޑިސްޓްރިކްޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 49/P2C/2024 ދަޢުވާއާގެ ނިންމުމުގައި ޤާނޫނު ނަންބަރު:17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 36 ވަނަ މާއްދާ މާނަ ކުރައްވާފައިވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު:4/2011 (މާނަ ކުރުމުގެ ހަމަތައް ބަޔާންކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 17 ވަނަ މާއްދާއާ ހިލާފަށް ކަމަށްބަލާ ހުކުމް ނިންމާފައެވެ.

ދެފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކުގެ ހުލާސާ:

7. އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅި ނުކުތާގެ ތަފުސީލުގައި ދައްކަވަމުން ފާހަގަކޮށްދެއްވާފައިވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2011/17 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 36 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ ބާވަތުގެ ދަރުވާއެއް އުފެއްދުމަށްޓަކަ ވަކި ކެމިކަލް ނުވަތަ މެޝިނަރީއެއް، އެ ޤާނޫނުގެ 35 ވަނަ މާއްދާއާއި 36 ވަނަ މާއްދާގައި ކަނޑައަޅާފައިނުވާ ކަމަށެވެ. އަދި ޤާނޫނުގެ އެހެން އެއްވެސް މާއްދާއެއްގައިވެސް މި ބާވަތުގެ ދަރުވާއެއް އުފެއްދުމަށްޓަކައި ވަކި ކެމިކަލެއްގައި ނުވަތަ ވަކި މެޝިނަރީއެއްގައި ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާކަމަށެވެ. ދަރު ކެމިކަލް މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާ މާނަކުރުމުގައި ލިޔެފައި އިންޓަރނޭޝަނަލް ބޭނުންކޮށްފައިވާ އުސޫލު އެކަށައެޅުމާ ގުޅޭގައި ނޫން ކަމަށެވެ. މި ބާވަތުގައި ޤާނޫނު މާނަކުރަންޖެހޭނީ މާނަ ކުރުމުގެ ހަމަތައް ބަޔާންކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން، ޤާނޫނު އެކުލަވާލި މަޤްޞަދު ނުވަތަ ޤާނޫނުން ހާސިލުކުރަން ބޭނުންވާ އަމާޒާއި ހާސިލުވާ ގޮތަށް ބޭނުމެވެ. މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނުގެ އެއް މަޤްޞަދަކީ މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރުން، އެއީ ކުށެއްގެ ގޮތުގައި ނުބަލާ ބޭސްބޭނުންކުރާ މީހުން ބޭސްފަރުވާ ފަރުވާދީ، މުޖުތަމަޢުގެ ތެރެއަށް އަނބުރާ ގެނައުމަށެވެ. ނަމަވެސް، މި ފުރުސަތު ދިނުމުގައި ޤާނޫނުން ވަކި ވަކި ހާލަތްތަކެއްގައި ލިބޭ ފުރުސަތު އިސްތިސްނާކޮށްފައެވެ. މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގެ މަޤްޞަދަކީ ވަކި ބާވަތެއްގެ ޑިމާންޑް ބާޒާރުގައި ކުރިއަރާ ގޮތުން ހަރާމްތަކެތީގެ ފަރާތުން ނުދީ، އެ ތަކެތީގެ މަގުބޮޑުވެގެންދާނެތީ، އެ މާއްދާގައި ލިސްޓްކޮށްފައިވާ ކެމިކަލްތަކުގެ ބާވަތަށް ބެލުމުން

އެނގޭ ކަމަށް ދައުލަތުން ބަޔާންކުރެއެވެ. މި މާއްދާގެ ބޭނުމަށް، ކުށުގެ ތުހުމަތުގައިވާ ފަރާތަކީ މަސްތުވާތަކެއްޗަށް ދެވިހިފާފައިވާ ޖިނާއީ ކުށުގައި ނަމަވެސް، އޭނާގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކޮށް ހުށަހަޅާފައިވާ ކުށުގެ ބާވަތަށް ބަލައި، ޢަދަދުގެ ކޮޅުގެ ފަރާތުގެ ނިސްބަތުގެ ތުހުމަތުގެ އަސާސަށް ނިޔާކުރުމެވެ. އެހެންކަމުން، މި މާއްދާގެ މަގުސަދު ހާސިލުކުރުމަށް 36 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުރެވޭ ދަޢުވާއެއް ޝަރީޢަތް އުފުލަސް މަޖުބޫރުވެއެވެ. މި ބޭނުމަށް ޢަދަދު ތިމާގެ ގެއްލުވުމުގެ ފަރާތަކުން ޓަކައި ނިސްބަތުގެ ތުހުމަތުގެ ފަރާތް ދައުލަތުން ހާމަކޮށްދޭންޖެހޭނެކަމަށް ވާނީ ޤާނޫނީ އުސޫލެވެ. މިގޮތުން، ޢަދަދު ކޮޅުގެ އިޖްރާއާތުގެ ތެރޭގައި ނިސްބަތް ކުރެވޭނީ މަސްތުވާތަކެތި ފަރާތަށްވާ ފަރާތެއް މަރުހަލާގެ ހާލަތުގައި ނުވަތަ އެހެން ފަރާތަކުން ދަޢުވާ ކުރާނެ ފަރާތެއް ކަމުގައި ދެނެގަނެވޭ. މަސްތުވާތަކެތި ދިފާޢުގައި ޤާނޫނުގެ 102 ވަނަ މާއްދާގައި، ދުރުގެ ތަންފީޛުކުރުމުގައި ފަރާތްތަކަށް ފަރާތް ދިނުމުގެ އުސޫލުތަކާ ތަފާތުކޮށް ބަޔާންކުރެވިފައިވެއެވެ.

8. ދިވެހިބަހުގެ ރަސްމީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ 'ދަޢުވާ' އަދި 'ދަޢުވާކުރުން' މި ދެ ލަފުޒުގެ މާނަ މުޅިއަކުން ދަޢުވާކުރުން އަޅައިގަތުމަށްފައިވެއެވެ. މިގޮތުން، ދިވެހި ރަސްމީގައި 'ދަޢުވާ' މާނަކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ ބަހެއްގެ ލިޔުމަކަށް ނުވަތަ އިންސާފު ހޯދުމަށް ކުރާ އެދުމަކަށެވެ. 'ދަޢުވާކުރުން' މާނަކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ ބަހެއްގެ އަސާސެއް ޝަރީޢަތުގައި ވާހަކަ ބާރުލިބުމުގެ ކުރިމަތިލީގައި ބުނު، އެ ބަހެއް ލިބިދީނުމަށް އެދި ހުށަހެޅުމަށެވެ. ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގައި 'ދަޢުވާ' މި ލަފުޒު ބޭނުންކޮށްފައިވާ ދަރު މަޤްޞަދާ ކުރިމަތިލާގައި ދަޢުވާ އުފުލުމާ ގުޅޭގޮތުން ކަމަށް ދައުލަތުން ފާހަގަކުރެއެވެ. މި ޤާނޫނުގެ ދަރު މަޤްޞަދާ ކުރިމަތިލާގައި ޝަރީޢަތް ކުރިއަށް ގެންދިއުމާ ގުޅޭ އުސޫލުތައް ބައާންކުރެވިފައި ވާކަމާއި ޤާނޫނުއަސާސީގެ ބައިގައިވާ ބަޔާނުކޮށްފައިވާ. އެހެންނަމަވެސް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ ގާނޫނުގައި ދަޢުވާދިބާ ފަރާތުގެ މުއްދަތު ގައިގައި އިސްތިއުނާފު ބަޔާންކުރާ ފަރާތްތަކުގެ، އަދި ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުގެ މުއްދަތު އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތްތަކުން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހަވާލާ ބަލާބަލާ ފަރާތް މި މައްސަލައިގައި ފުޅާ ހަމަޖެހުމަށް މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ "ދަޢުވާ އުފުލުމުގައިވާ މިންވަރު"ގެ މާނައިގެ ތެރޭގައި، އެ ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ޖިނާއީ ކުރެވޭ ދަޢުވާ

ޝަރީޢަތުގެ އެއްވެސް މަރުޙަލާއެއްގައި އުޒުރުވެރިވާނަމަ، އެ މީހަކަށް އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ އިމުތިޔާޒު ނުލިބޭނެ ކަމަށެވެ.

9. އިސްތިޢުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން ދިނުކާގެ ރައްދުގައި ބުނެފައިވަނީ، ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީ ވިލިނގިލީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓަށް އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ވެސް މި މައްސަލަ ބެލުމުގެ އިޚްތިޔާރު ލިބިގެންނުވާ ކަމަށެވެ. މި މައްސަލަ ބެލުމުގެ އިޚްތިޔާރު ލިބިގެންވަނީ ޖުވެނައިލް ކޯޓަށް ކަމަށް އިސްތިޢުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

އިސްތިޢުނާފުކުރާ ފަރާތުން އެދޭގޮތް:

10. ޕްރޮސިކިއުޝަން މިކޯޓުގައި އެދިފައިވަނީ، ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީ ވިލިނގިލީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު:49/P2C/2024 ފައިސަލާގެ ނިންމުމުގައި ޤާނޫނު ނަންބަރު:17/2011 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު) ގެ 36 ވަނަ މާއްދާ މަނަކަނޑައަޅާފައިވާ އެ މާއްދާގެ މަޤްޞަދު ފުރިހަމަ ގޮތެއް ކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވައި ދެއްވައި، އެ ނިންމުން ބާތިލްކޮށް ދެއްވައި، މިމައްސަލަ ބެލުމުގެ އިޚްތިޔާރު އެ ކޯޓަށް ލިބިގެންވާކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވައިދެއްވައި، މި މައްސަލައިގެ މައްޗަށް ގޮތެއް ބަލައި އެކޯޓުން ގޮތެއް ކަނޑައަޅަންޖެހޭ މައްސަލައެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައި ދިނުމަށެވެ.

އިސްތިޢުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން އެދޭގޮތް:

11. އިސްތިޢުނާފު ރައްދުވާފަރާތުން އެދިފައިވަނީ، ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީ ވިލިނގިލީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު:49/P2C/2024 ފައިސަލާގެ ނިންމުން ރަނގަޅު ކަމަށް ކަނޑައަޅައި ދިނުމަށެވެ.

ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅުނު ކަންތައްތައް:

ޤާނޫނު ނަންބަރު:17/2011 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު) ގެ 36 ވަނަ މާއްދާ:

12.މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ގާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާން ކުރަނީ ޖުވެނައިލް ކޯޓުގެ އިޚްތިޔާރު ނުހިނގާނެ މީހުންނަކީ ކޮބާ ކަމެވެ. ޖުވެނައިލް ކޯޓުގެ އިޚްތިޔާރު ހިނގާނެ މީހުންނަކީ ކޮބާކަން ބަޔާން ކޮށްފައިވަނީ މިގާނޫނުގެ 35 ވަނަ މާއްދާގައެވެ. މިގާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާން ކުރަނީ؛

> ކޯޓުގެ އިޚްތިޔާރު ނުހިނގާނެ މީހުން
>
> 36. އަންނަނިވި ކުށްކުށުގެ ތުހުމަތުއިން ކުށެއްގެ ދަޢުވާ އުފުލިފައިވާ މީހުންނާއި، އެއިން ކުށެއް ސާބިތުވެ، ޙުކުމް ތަންފީޛުކޮށް ނިމިފައިނުވާ މީހުންގެ މައްޗަށް ޖުވެނައިލް ކޯޓުގެ އިޚްތިޔާރު ނުހިނގާނެއެވެ.
>
> (ހ) މީހަކު މެރުމުގެ ކުށް؛
>
> (ށ) ޤަތުލުޢަމްދުގެ ކުށް؛
>
> (ނ) ގާނޫނު ނަންބަރު 2009/12 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ހިންގާ އިސްތިސްނާއީ އަދަބުތަކާބެހޭ ގާނޫނު) ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ކުށެއް؛
>
> (ރ) މަސްތުވާތަކެތި ޓްރެފިކްކުރުމުގެ ކުށް؛
>
> (ބ) ގަދަކަމުން ބަދުއަޚްލާޤީ އަމަލު ހިންގުމުގެ ކުށް؛
>
> (ޅ) މި މާއްދާގެ (ހ) އިން ފެށިގެން (ބ) ގެ ނިޔަލަށް ހުރި އަދަބުތަކުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށްތަކުގެ ތެރެއިން ކުށެއް ކުރުމުގައި ބައިވެރިވުމުގެ ކުށް ނުވަތަ އެއިން ކުށެއް ކުރުމުގައި އެހީތެރިވެދިނުމުގެ ކުށް.

މިފަދައިންނެވެ.

11.މަތީގައިވާ މާއްދާއިން ސާފުވާ އުފެއްދަނީ އެމާއްދާގައި ބަޔާން ކުރެވިފައިވާ ކުށްތަކުގެ ތުހުމަތުން "ކުށެއްގެ ދަޢުވާ އުފުލިފައިވާ މީހުން" ނަމަ ކޮބާ ތޯއެވެ؟ ދަށު ކޯޓުގެ ނިންމުމުގައި ބަޔާން ކުރަނީ އެމީހެއްގެ މައްޗަށް މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ގާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާން ކުރާ ކުށެއްގެ ދަޢުވާ އުފުލި، ދަށު ކޯޓުން އެދަޢުވާއެއް ސާބިތުނުވާ ކަމަށް ނިންމައިފިނަމަ، އެމީހާގެ މައްޗަށް ދަޢުވާއެއް އުފުލިފައި އޮތްކަމަށް ނުބެލެވޭނެ ކަމަށެވެ.

12.އެހެންކަމުން، އިސްތިއުނާފު ޢަރުޟުވާ މުޙައްމަދު ޙުސައިންގެ މައްޗަށް ޑައިމޯފިން ބޭނުން ކުރުމުގެ ދަޢުވާ ގއ.ވިލިނގިލި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުނުއިރު، "ގަދަކަމުން ބަދުއަޚްލާޤީ އަމަލު ހިންގުމުގެ ކުށުގެ" ދަޢުވާއެއްގެ އިސްތިއުނާފު ހައިކޯޓުގައި އޮތުމަކީ، މުޙައްމަދު ޙުސައިންގެ މައްޗަށް ދަޢުވާއެއް އުފުލިފައި އޮތްކަމަށް ބެލެވޭނެ ސަބަބެއް ނޫނެވެ. ވީމާ، މުޙައްމަދު ޙުސައިންގެ މައްޗަށް ހުށަހެޅި ޑައިމޯފިން ބޭނުން

ކުއްލިން ކުރިން ތަންތަނުގައި ހުންނަވާފައި ހުރި ގޮތް ބަލާ ކަމަށް. ތިލަދުންމަތީ ހޮޅުދޫ ތިމަނާ ދ.ވިލިނގިލީ ގެ ގެސްޓްހައުސް ކަމަށް ބުނެފައި ހުންނެވި ކަމަށް.

ގެސްޓްހައުސް ކަމުގައި ތިބި ގޮތް:

13. ގެސްޓްހައުސް ކަންތައް ބަލަހައްޓަންވާ ގޮތުގެ 182 ވަނަ ދަށްދާ. ގެސްޓްހައުސްތަކުގައި ގެސްޓުންނަށް ތަކެއްޗާ ހިލޭ ކާނާ 31 ޖެނުއަރީ 2011 ގައި ދީފައި. ތިލަދުންމަތީ، ގެސްޓްހައުސްގެ 182 ވަނަ ދަށްގެ (ހ) ގައި ތިލަދުންމަތީ (ސ) ގައި ވާ ގޮތުން ތިލަދުންމަތީ ކުއްލިން ކުރިން ތަންތަނުގައި ހުންނަވާފައި ހުރި ގޮތް. ތަކެއްޗާ، ގެސްޓްހައުސްތަކުގައި ގެސްޓުންނަށް ދެއްވާ ކާނާ ތަކެއްޗާ ގެސްޓްހައުސްތަކުގައި ގެސްޓުންނަށް ދެއްވާ ކާނާ ތަކެއްޗާ ހަމައަށް ތިލަދުންމަތީ ތިމަނާ ދ.ވިލިނގިލީ ގެ ގެސްޓްހައުސް ކަންތައް ބަލަހައްޓަންވާ ގޮތުގެ 182 ވަނަ ދަށްގެ (ވ) ގައި، ގެސްޓްހައުސް ކަންތައް ބަލަހައްޓަންވާ ގޮތުގެ ގަވާއިދު:22/2010 (ތިލަދުންމަތީ ގެސްޓްހައުސް ގެސްޓުން) ގައި ބަލައިގެންވާ.

14. ފިދާ، ގެސްޓްހައުސް ކަންތައް ބަލަހައްޓަންވާ ގޮތުގެ ގެސްޓުންނަށް ބަލަހައްޓާ ގޮތުގައި ގެސްޓުންނަށް ދެވޭ ތަކެއްޗާ ގުޅިގެން ގެސްޓްހައުސް ކަންތައް ބަލަހައްޓަންވާ ގޮތުގެ 35 ވަނަ ދަށްގެ ގޮތުން ތަކެއްޗާ ގެސްޓްހައުސް ކަންތައް ބަލަހައްޓަންވާ ގޮތުގެ ގެސްޓުންނަށް ގެސްޓުން، ތިލަދުންމަތީ ގެސްޓްހައުސް ކަންތައް ބަލަހައްޓަންވާ ގޮތުގެ 36 ވަނަ ދަށްގެ ގޮތުން ކަށި ގެސްޓްހައުސް ކަންތައް ބަލަހައްޓަންވާ ގޮތުގެ ގޮތުން ތަކެއްޗާ ގެސްޓްހައުސް ކަންތައް ބަލަހައްޓަންވާ ގޮތުގެ ގޮތުން.

15. ތިސްބަންދާކުރުމުގެ ކަންތައް ދެއްކުމުގެ ފަރާތުން ކުށްވެރިކަމުގެ ހިންގުން ދެ ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ކުށްވެރިކަމުގެ ހިންގުން 36 ގަޑިއިން ފެށިގެން "ދެއްކުމުގެ ބަލިކަން" ފާހަގަ ކުރެވުނީ ކިހިނެއްތޯ؟ ތިއީ ކަންކަމަށް ބަލާ ކުށްވެރިކަމުގެ ހިންގުން ކަންކަމުގައި ދެއްކުމުގެ ބަލިކަން ހުރިކަން ކަށަވަރުކުރުމަށް ބޭނުންކުރެވޭ ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތެއް ކަމަށް ބުނެ ކުށްވެރިކަމުގެ ހިންގުން ކަންކަމުގައި ދެއްކުމުގެ ބަލިކަން ހުރިކަން ކަށަވަރުކުރުމަށް ބޭނުންކުރެވޭ

(autrefois convict) ގައި ހިނގާ ކޯޓުގެ ފުރިހަނ ނުވާ ގޮތަށް ފާސްކޮށް *(autrefois acquit)* ގައި ކަނޑައެޅިފައި ވާ ކަމަށް ކަނޑައެޅުމަށް ދެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ *(res judicata)* ގެ ގޮތުގައި ކަންކަން ބަލާ ނުވާ ކަމަށް ވެސް ބުނެ ދެއްވި ކަންކަމެވެ.

18. ކާފައި، ފުލުހުގެ ފަރާތުން ތާއީދުކުރާ ހިނގާ ފަރާތުގެ ކަންކަމުގައި ބަލާ ނުވާ ކަމަށް ކަނޑައެޅުމަށް ދެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ 60 ގަސް ދާނެ ގޮތަށް ކަނޑައެޅިފައި ވާ ކަމަށް ވެސް ބުނެ ދެއްވި ގޮތުގައި، ފުލުހުގެ ފަރާތުން ތާއީދުކުރާ ހިނގާ ފަރާތުގެ ކަންކަމުގައި ބަލާ ނުވާ ކަމަށް ކަނޑައެޅުމަށް ދެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ 60 ގަސް ދާނެ ގޮތަށް ކަނޑައެޅިފައި ވާ ކަމަށް ވެސް ބުނެ ދެއްވި ގޮތުގައި، ކާފައި

21. ތިސްވ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ، ﷺ. ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ 49/P2C/2024 ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ.

ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ

22. ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ.

ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ

23. ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ.

ﷺ:

ﷺ، ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ، ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ